

Laidiens: **16.01.2014., Nr. 11**
Oficiālās publikācijas Nr.: **2014/11.2**

Ministru kabineta noteikumi Nr.18

Rīgā 2014.gada 14.janvārī (prot. Nr.2 11.§)

Noteikumi par 2006.gada Konvencijas par darbu jūrniecībā (MLC konvencija) piemērojamām prasībām attiecībā uz dzīvojamām telpām un atpūtai paredzēto aprīkojumu uz kuģa un šo prasību ievērošanas nosacījumi

*Izdoti saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un
jūras drošības likuma 30.panta trešo daļu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka 2006.gada Konvencijas par darbu jūrniecībā (MLC konvencija) piemērojamās prasības attiecībā uz dzīvojamām telpām un atpūtai paredzēto aprīkojumu uz kuģa un šo prasību ievērošanas nosacījumus.
2. Noteikumi attiecas uz visiem komercdarbībā iesaistītajiem kuģiem, kuriem līgums par kuģa būvi ir noslēgts 2013.gada 20.augustā vai vēlāk, izņemot:
 - 2.1. zvejas kuģus;
 - 2.2. kuģus, kas paredzēti tikai kuģošanai piekrastē, iekšējos ūdeņos vai ostu ūdeņos;
 - 2.3. tradicionāli būvētus kuģus (piemēram, dou, džonkas).

2. Kuģa dzīvojamās telpas un atpūtai un ēdināšanai paredzētais aprīkojums

3. Kuģa dzīvojamo telpu vispārīgās prasības:
 - 3.1. brīvo griestu augstums dzīvojamās telpās un gaitenīs ir vismaz 2,03 metri;
 - 3.2. dzīvojamās telpas ir atbilstoši izolētas, lai novērstu kaitīgo faktoru (piemēram, troksnis, gaisa temperatūra) ietekmi;
 - 3.3. iekšējo starpsienu konstrukcijās, panelējumam, aizsargpārklājumam, grīdām un savienojumiem izmanto materiālus, kas nodrošina veselīgu vidi;
 - 3.4. ārējās guļamtelpu un ēdamtelpu starpsienas, kā arī iekārtu šahtas un kambīžu ārējās starpsienas ir izolētas. Izolē arī to telpu ārējās starpsienas, kurās rodas siltums, lai novērstu siltumiedarbību uz blakus esošajām dzīvojamām telpām vai gaitenīm. Veic pasākumus, lai nodrošinātu aizsardzību pret siltumiedarbību, ko rada ūdens tvaiks un/vai karstā ūdens caurules;

- 3.5. guļamtelpas, ēdamtelpas, atpūtas telpas un gaitenšus izolē, lai novērstu kondensāciju vai pārkaršanu;
- 3.6. starpsienu virsma un klāja segums ir no viegli tīrāma materiāla, netiek izmantotas konstrukcijas, kurās varētu mitināties kaitēkļi;
- 3.7. guļamtelpu un ēdamtelpu starpsienu virsma un klāju segums ir gaišā krāsā, ar izturīgu, netoksisku apdari;
- 3.8. klāja un jūrnieku dzīvojamo telpu konstrukcijām izmanto materiālu, ko apstiprinājusi kuģu klasifikācijas sabiedrība (atzītā organizācija), un to virsmas ir neslīdošas, mitrumnecaurļaidīgas un viegli tīrāmas;
- 3.9. ja grīdas segumi ir no kompozītmateriāliem, salaidumu malas profilē, lai izvairītos no spraugām;
- 3.10. nodrošina drošu karstā un aukstā ūdens padevi un ūdens novadišanu, pietiekamu apgaismojumu kuģa dzīvojamās, ēdināšanas un atpūtas telpās.
4. Dzīvojamām telpām, atpūtai un ēdināšanai paredzētais aprīkojums atbilst veselības aizsardzības prasībām un novērš risku, kas saistīts ar trokšņa, vibrācijas un citu faktoru, kā arī uz kuģa esošo ķīmisko vielu kaitīgo ietekmi, un nodrošina jūrniekiem pieņemamu darba un dzīves vidi uz kuģa:
- 4.1. dzīvojamās, atpūtas un ēdināšanas telpas atrodas pēc iespējas tālāk no mašīntelpas, stūres mehānismu telpām, klāja vinču, ventilācijas, apkures un gaisa kondicionēšanas iekārtām un citiem mehānismiem un aprīkojuma, kas rada troksni;
- 4.2. lai izolētu trokšņa avotu, attiecīgo telpu būvniecībā un apdarē izmanto skaņu izolējošus un skaņu absorbējošus materiālus;
- 4.3. dzīvojamās, atpūtas un ēdināšanas telpās vibrāciju un troksni samazina līdz tādām līmenim, lai tas atbilstu šo telpu izmantošanas mērķiem un apstākļiem;
- 4.4. kuģus, kas regulāri dodas uz ostām, kurās sastopami moskīti, aprīko ar ierīcēm, kas aizsargā pret tiem.
5. Mašīntelpās, ja iespējams, nodrošina centralizētu skaņu necaurļaidīgu vadības telpu, kurā var uzturēties mašīntelpas apkalpe. Darba telpas (piemēram, mehāniskās darbnīcas) pēc iespējas izolē no trokšņa, kas rodas galvenajā mašīntelpā, un veic pasākumus, lai mazinātu troksni, kas rodas mehānismu darbības laikā. Trokšņa līmeņa ierobežojumi darba telpās atbilst normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām nodarbināto aizsardzībai pret darba vides trokšņa radīto risku. Mašīntelpās izmanto skaņu izolējošas durvis, kas pašas aizveras.
6. Kapteiņa pilnvarots kuģa virsnieks veic regulāras pārbaudes, lai nodrošinātu, ka jūrnieku dzīvojamās telpas ir tīras, dzīvošanai piemērotas un uzturētas labā stāvoklī. Pilnvarotais kuģa virsnieks katras šādas pārbaudes rezultātus dokumentē, lai tie būtu pieejami.

3. Ventilācija un apkure

7. Uz kuģa ievēro šādas vispārējās prasības attiecībā uz ventilāciju:
- 7.1. dzīvojamās telpās, guļamtelpās un ēdamtelpās ierīko ventilāciju. Ventilācijas sistēmu kontrolē, lai nodrošinātu aktīvu gaisa plūsmu visos laika un klimata apstākļos;
- 7.2. jūrnieku dzīvojamās telpas, radio telpas un centralizētās mehānismu kontroles telpas aprīko ar gaisa kondicionieriem, izņemot tos kuģus, kas regulāri veic pārvadājumus mērenos klimatiskos apstākļos;
- 7.3. visu sanitāro telpu ventilācija ir atvērta uz ārējo vidi un neatkarīga no citu dzīvojamo telpu ventilācijas.

8. Gaisa kondicionēšanas sistēmas:

8.1. nodrošina aktīvu gaisa cirkulāciju, pieņemamu gaisa temperatūru un relatīvo mitrumu salīdzinājumā ar attiecīgajiem rādītājiem ārpusē;

8.2. sekmē vispārēju tīrīšanu un dezinfekciju, lai novērstu un ierobežotu slimību izplatīšanos.

9. Ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmas, kas minētas šo noteikumu 8.punktā, nodrošina ar elektroenerģiju visos paredzētajos apstākļos un visu laiku, kad jūrnieki dzīvo vai strādā uz kuģa, taču elektroenerģija nav jānodrošina no avārijas elektroenerģijas avota.

10. Uz kuģa (izņemot kuģus, kas kursē tikai tropiskos klimatiskos apstākļos) ir apsildīšana, izmantojot piemērotu apkures sistēmu.

11. Uz kuģa ievēro šādas prasības attiecībā uz apkuri:

11.1. apkures sistēma jūrnieku dzīvojamās telpās darbojas visu laiku, kamēr jūrnieki dzīvo vai strādā uz kuģa, un apstākļos, kuros tas ir nepieciešams;

11.2. apkuri uz kuģa nodrošina ar karsto ūdeni, siltu gaisu, elektrību, ūdens tvaiku vai to ekvivalentiem. Siltuma nodrošināšanai dzīvojamās telpās un to tuvumā aizliegts izmantot ūdens tvaiku;

11.3. apkures sistēma jūrnieku dzīvojamās telpās uztur pieņemamu temperatūru parastajos laika un klimatiskajos apstākļos rajonā, kurā attiecīgais kuģis veic pārvadājumus;

11.4. radiatorus un citas apkures ierīces novieto tā, lai neradītu neērtības jūrniekiem. Ja nepieciešams, apkures ierīces norobežo, lai neradītu ugunsbīstamību un uzliesmošanas draudus.

4. Apgaismojums

12. Guļamtelpās un kopkajītēs (dzīvojamās telpās) nodrošina dabīgo un mākslīgo apgaismojumu, ievērojot īpašus pasākumus, kas var būt atļauti uz pasažieru kuģiem.

13. Elektroenerģiju mākslīgajam apgaismojumam nodrošina no diviem neatkarīgiem avotiem, ja šo nosacījumu neievēro, nodrošina rezerves mākslīgo apgaismojumu, uzstādot lampas, kuras var izmantot ārkārtas apstākļos.

14. Jūrnieku guļamtelpās galvgalī pie katras guļvietas novieto lampu.

5. Guļamtelpas

5.1. Vispārīgie nosacījumi

15. Guļamtelpas uz kuģa vīriešiem un sievietēm ierīko atsevišķi. Kuģos, kas nav pasažieru kuģi, katram jūrniekam nodrošina savu guļamtelpu.

16. Jūrniekus guļamtelpās pēc iespējas izvieto tā, lai sardzes jūrnieki dzīvotu atsevišķi un lai jūrnieki, kas strādā dienas laikā, nedzīvotu vienā kajītē ar sardzes jūrniekiem.

17. Uz kuģiem, kas nav pasažieru kuģi, kuri definēti 1974.gada Starptautiskās konvencijas par cilvēku dzīvības aizsardzību uz jūras, ar grozījumiem (SOLAS konvencija) I nodaļas 2.noteikuma "f" apakšpunktā, guļamtelpas atrodas virs kravas ūdenslīnijas kuģa vidusdaļā vai pakaļgalā, izņemot gadījumus, ja kuģa izmēri, kuģa tips vai

paredzētais darbības veids to nepieļauj. Šādā gadījumā guļamtelpas var atrasties kuģa priekšējā daļā, bet aizliegts tās izvietot pirms triecienstarpstienas.

18. Uz pasažieru kuģiem un kuģiem, kas būvēti atbilstoši 1983.gada Speciālās nozīmes kuģu kodeksam, ar grozījumiem (turpmāk – speciālās nozīmes kuģi), valsts akciju sabiedrība "Latvijas Jūras administrācija" (turpmāk – Latvijas Jūras administrācija) var atļaut guļamtelpas izvietot zem kravas ūdenslīnijas ar nosacījumu, ka ir veikti pasākumi, lai uzlabotu apgaismojumu un ventilāciju, bet guļamtelpas nekādā gadījumā nedrīkst atrasties tieši zem darba gaitenīiem.

19. Guļamtelpās nav tiešas atveres uz kravas telpu un mašīntelpu vai uz kambīzi, pieliekamo, žāvētavu vai kopējām sanitārajām telpām. Tā starpsienas daļa, kas atdala šīs telpas no guļamtelpām un ārējām starpsienām, ir izgatavota no tērauda vai cita apstiprināta materiāla un ir ūdens un gāzu necaurlaidīga.

20. Guļamtelpas ir pietiekami lielas un pienācīgi aprīkotas, lai nodrošinātu ērtības un veicinātu higiēnas prasību ievērošanu:

20.1. ja kuģa izmērs, darbība, kam tas ir paredzēts, un kuģa plānojums to pieļauj, tad, ciktāl tas ir iespējams, guļamtelpas plāno un aprīko ar privātajām vannas istabām, ieskaitot tualeti, bet jebkurā gadījumā katrā guļamtelpā, izņemot pasažieru kuģus, ir viena izlietne, kurā pieejams tekošs karstais un aukstais saldūdens (izņemot guļamtelpas, kurām ir privātā vannas istaba);

20.2. mēbeles izgatavo no gluda, izturīga materiāla, kas nedeformējas un nerūsē. Katram jūrniekam ir aizslēdzams drēbju skapis ar plauktu, kura tilpums nav mazāks par 475 litriem, un atvilktni vai līdzvērtīga mēbele, kuras tilpums nav mazāks par 56 litriem. Ja atvilktni atrodas drēbju skapī, kopējais drēbju skapja tilpums nav mazāks par 500 litriem;

20.3. katrā guļamtelpā ir galds vai rakstāmgalds, kas var būt piestiprināts, nolaižams vai izvelkams, telpā ir vajadzīgais ērtu sēdvietu skaits;

20.4. guļamtelpās ir aizkari vai to ekvivalenti pret sānu apgaismojumu;

20.5. guļamtelpās ir spogulis, skapītis tualetes piederumiem, grāmatu plaukts un pietiekams daudzums drēbju pakaramo;

20.6. kuģa kapteinim, vecākajam mehāniķim, vecākajam kapteiņa palīgam un, ja tas ir praktiski iespējams, arī otrajam mehāniķim papildus guļamtelpām nodrošina blakus esošu dzīvojamo telpu, atpūtas telpu vai līdzvērtīgu papildu telpu.

5.2. Minimālie grīdas laukuma izmēri guļamtelpās

21. Guļamtelpā, kurā atrodas viena guļvieta, grīdas laukums nav mazāks par:

21.1. 4,5 m² kuģos, kuru bruto tilpība ir mazāka par 3000;

21.2. 5,5 m² kuģos, kuru bruto tilpība ir lielāka par 3000, bet mazāka par 10000;

21.3. 7 m² kuģos, kuru bruto tilpība ir lielāka par 10000.

22. Lai kuģos, kuru bruto tilpība ir mazāka par 3000, pasažieru kuģos un speciālās nozīmes kuģos varētu izbūvēt guļamtelpas ar vienu guļvietu, Latvijas Jūras administrācija var noteikt mazāku grīdas laukumu.